

Uutisia ja tiedonantoja – Nyheter och meddelanden

Pohjoismaiset maantieteilijät kokoontuivat NGM-konferenssissa Joensuussa

Nordic Geographers Meeting toi 19.–22.6.2022 Joensuuhun noin 340 maantieteilijää muun muassa Pohjoismaista, Keski-Euroopasta, Isosta-Britanniasta ja Pohjois-Amerikasta. Konferenssin järjestivät Itä-Suomen yliopiston Historia- ja maantieteiden laitokset ja Karjalan tutkimuslaitos.

Konferenssi aloitettiin sateisena sunnuntaina 19. kesäkuuta ekskursioilla, joissa halukkaat pääsivät tutustumaan Kolin kansallispuistoon tai suomalaiseen kulttuuriin kelluvan saunan ja paikallisen oluen merkeissä. Iltaa puolestaan vietettiin kampuksella, jossa Itä-Suomen yliopiston yhteiskunta- ja kauppatieteiden laitoksen varadekaani **Minna Tanskanen** ja konferenssin järjestelykomitean puheenjohtaja **Moritz Albrecht** toivottivat konferenssiväen tervetulleiksi.

Aloitustilalla keynote-luennon piti professori **Tim Cresswell** Edinburghin yliopistosta. *Geografiska Annaler B* -luennossaan Cresswell puhui runoudesta ja maantieteestä ja esitteli muun muassa **Juliana Spahrin** runojen kautta, miten runoudessa voidaan rakentaa paikkoja ja kuvata ihmisen ja luonnon suhdetta binäärisiä vastakkainasetteluja haastaen. Luennon jälkeen ilta jatkui virvokkeiden ja keskustelun merkeissä.

Toinen konferenssipäivä alkoi keynote-luennoilla. Apulaisprofessori **Josefina Syssner** Linköpingin yliopistosta puhui kutistuvien alueiden maantieteestä ja esitteli seitsemän näkökulmaa siihen, mitä maantieteilijät voivat tehdä kutistuvien alueiden hyväksi. Luennon kommentaattorina toimi **Petri Kahila** Itä-Suomen yliopistosta. Professori **Benjamin Burkhard** Hannoverin Gottfried Wilhelm Leibniz -yliopistosta puolestaan pohti sitä, miten maantieteet, erityisesti luonnonmaantiede ja yhteiskunta- maantiede, voisivat yhdistää vahvuutensa ympäristökrisisien ratkaisemiseksi. Burkhard esitteli ekosysteempipalveluita käsitteenä, joka voi hyödyntää sekä luonnon- että yhteiskunta- maantieteiden ymmärrystä.

Iltapäivällä konferenssivieraat saivat seurata eri aihepiirien sessioita sekä paneelia, joka käsitteli kartografian historiaa Pohjoismaissa. Toinen konferenssipäivä päättyi kaupunkierrokseen.

Kolmantena konferenssipäivänä aamu alkoi jälleen kahdella keynote-luennolla. Professori **Carolin Schurr** Bernin yliopistosta puhui *Space & Polity* -luennossa lisääntymisen geopolitiikasta (*reproductive geopolitics*). Lisääntymisen kysymyksistä tulee geopolitiikkaa esimerkiksi silloin, kun erilaiset tahot ja instituutiot määrittelevät, kenellä on oikeus lisääntyä ja kenen keho nähdään toissijaisena.

Eleanor Jupp Kentin yliopistosta toimi kommentaattorina. Aamun toisessa keynote-luennossa **Lina Polvi Sjöberg** Uumajan yliopistosta puhui skaalan merkityksestä jokien kunnostuksessa ja hydrologisten, geomorfologisten, ekologisten ja biokemiallisten prosessien ja niiden vuorovaikutuksen ymmärtämisen tärkeydestä osana kunnostusta ja tutkimusta.

Kolmantena konferenssipäivänä iltapäivä kului sessioissa ja pohjoismaisen matkailun maantieteen paneelissa. Iltaa jatkettiin Joensuun jäähallilla konferenssi-illallisella.

Konferenssin viimeinen päivä alkoi eri aiheiden sessioilla ja paneelikeskustelulla, jossa pohdittiin pohjoismaisen maantieteen nykyhetkeä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia. Iltapäivällä konferenssi päättyi ja kampus hiljenti.

Konferenssin järjestämisen haasteita ja onnistumisia

Konferenssin järjestelykomitean puheenjohtaja Moritz Albrecht on osallistunut NGM-konferenssiin Turun vuoden 2009 konferenssista alkaen.

”NGM on aina ollut yksi parhaiten järjestettyjä maantieteen konferensseja”, Albrecht toteaa. ”Tähän pyrittiin myös Joensuussa. Ehkä toiveena oli lisäksi näyttää, että hyviä konferensseja voi järjestää myös periferian pienissä yliopistoissa.”

Covid-19-pandemia mutkisti konferenssin järjestämistä monin tavoin.

”Järjestäjinä meiltä vaadittiin paljon tavoitteellisuutta ja päättäväisyyttä. Keskustelimme myös konferenssin perumisesta pandemian keskellä, mutta emme halunneet hukata kaikkea jo tekemääme työtä. Päätimme hyväksyä pandemian aiheuttaman epävarmuuden”, Albrecht sanoo.

Konferenssi jouduttiin siirtämään kahdesti pandemian takia, ja siirtämiset aiheuttivat haasteita järjestelyjen ja hallinnon kannalta. Järjestäjille oli kuitenkin tärkeää, että konferenssi järjestettäisiin paikan päällä.

”Halusimme tuoda maantieteilijät Joensuuhun ja keskustella maantieteen aiheista täällä kasvokkain. Se oli keskeinen tavoite, joka kannusti meitä järjestämään konferenssia”, Albrecht kertoo.

Albrechtin mukaan etäyhteyksin järjestettynä konferenssi ei olisi tarjonnut pohjoismaisille maantieteilijöille samanlaista mahdollisuutta tutustua toisiinsa ja eri yliopistojen maantieteelliseen tutki-

mukseen. Tätä arvostettiin myös palautteessa, Albrecht lisää.

”Paikan päällä järjestettyä konferenssia selvästi kaivattiin, ja henkilökohtaisesti toivon, että konferensseja järjestetään näin myös jatkossa.”

Konferenssin järjestämiseen kuuluu haastavien päätösten tekemistä, ja eri maiden konferenssijärjestäjien kokemukset voisivat auttaa niiden pohimisessa. ”Jonkinlainen pohjoismaisten maantieteilijöiden lautakunta tai NGM-konferenssin kansainvälinen lautakunta voisi olla hyvä”, Albrecht ehdottaa. ”Onneksi saimme neuvoja Trondheimista ja Roskildesta. Heidän kokemuksensa auttoi joissain vaikeissa päätöksissä.”

Albrecht kertoo, että keskeinen edellytys konferenssin järjestämiselle oli hyvä järjestelytiimi ja talousasioiden hallinta. ”Haluan erityisesti kiittää **Henrikiä, Maijaa, Nooraa** ja **Noraa**. Teimme konferenssia vahvasti DIY-hengessä [tee-se-itse -hengessä], ja järjestelytiimi onnistui organisoimaan ja tekemään melkein kaiken itse”, Albrecht sanoo.

Konferenssin järjestäminen, oman session ja esityksen pitäminen ja konferenssivälle järjestäjien puolesta puhuminen pitivät Albrechtin kiireisenä konferenssin aikanakin. ”Minulle henkilökohtaisesti parasta konferenssissa oli eri maiden maantieteilijöiden tapaaminen ja tulevaisuuden yhteyksien luominen.”

Monitahoiset haasteet vaativat monenlaista maantiedettä

”Konferenssin rooli pohjoismaisten maantieteilijöiden yhteydenpidossa on todella tärkeä. Myös palautteessa niin Pohjoismaista kuin niiden ulko-

puolelta tulevat maantieteilijät arvostivat tätä”, Albrecht sanoo. Konferenssi onkin Albrechtin mukaan tärkein keskustelu- ja tapaamispaikka pohjoismaisille maantieteilijöille. Konferenssi antaa mahdollisuuksia uusien yhteyksien luomiseen ja uudistaa pohjoismaista maantiedettä.

Konferenssin teemana oli tällä kertaa *Multiple Nordic Geographies*. Ilmastonmuutos – ja muut planeettamme luontoa ja ympäristöä uhkaavat kehityskulut – vaikuttavat paitsi pohjoiseen luontoon, myös yhteiskuntiimme. Joudumme etsimään ekologiaa, poliittisia ja taloudellisia ratkaisuja ja lähestymistapoja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Konferenssin teema kannustaa luonnonmaantieteilijöitä ja ihmismaantieteilijöitä vastaamaan näihin haasteisiin. Konferenssi nosti esiin muun muassa demografiset muutokset ja epätasaisen alueellisen kehityksen, haasteen uusien talousjärjestelmien kehittämistä kapitalismin rinnalle tai tilalle ja tarpeen uudenlaisille hallinnon ratkaisulle, sekä populistisen politiikan asettamat haasteet. Maankäytön muutoksilla, biodiversiteetillä ja lukemattomilla muilla luonnonmaantieteen aiheilla on suuri vaikutus sekä luontoon että yhteiskuntiimme, ja pohjoismaisten hyvinvointivaltioiden on kehityttävä muuttuvassa ajassa.

Koska haasteet ovat monenlaisia, myös monenlaisia maantieteitä tarvitaan. Nordic Geographers Meeting -konferenssi kehottaa eri alojen maantieteilijöitä yhdistämään maantieteellistä tietoaan, menetelmiään ja osaamistaan, jotta kompleksisiin ongelmiin löydetään käsitteellistä ymmärrystä ja käytännön ratkaisuja.

KATARIINA KOTILA
Karjalan tutkimuslaitos,
Itä-Suomen yliopisto

Kuva 1. Konferenssiväki tutustui ekskursiolla paikalliseen kulttuuriin kuten kelluvaan saunaan.
Kuva: Moritz Albrecht.

Eurooppalainen tiedejournalismin ja -toimittamisen konferenssi järjestettiin Leidenissä

Leiden on pieni ja idyllinen yliopistokaupunki Amsterdamin ja Haagin välissä, jossa järjestettiin 12–13.7.2022 *European Conference of Science Journalism* (ECSJ) konferenssi. Sen toteuttamisesta vastasivat Alankomaiden tiedejournalismin ja -viestinnän yhdistys sekä Euroopan tiedejournalistien liitto. Tapahtumalla oli runsaasti yhteistyökumppaneita ja muun muassa Leidenissä juurensa omaava suuri tiedekustantaja *Elsevier* osallistui tapahtumaan.

Leiden konferenssikaupunkina antoi tapahtumalle kesäiset ja kaupunkihistorialliset puitteet. Konferenssin ohjelma tapahtui pääosin Leidenin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tiloissa. ECSJ tapahtumaa Leidenissä jatkoi *EuroScience Open Forum* (ESOF), joka on kahden vuoden välein järjestettävä laaja kaikki tieteenalat yhdistävä tutkimus- ja innovaatiokongressi. Näiden kahden tapahtuman yhdistäminen tuotti runsaasti tieteellistä vipinää kaupungin kaduille ja kanaalien varsille.

Konferenssin päätemaana oli tieteen tutkimus (*investigating science*), joka sai paikalle noin 200 osallistujaa ympäri Eurooppaa. Suomesta tapahtumaan osallistui yhdeksän tiedetoimittajaa. Iltatilaisuudessa palkittiin useita eurooppalaisia tiedejournalisteja tunnustuspalkinnoin.

ECSJ:n pääpuhujana toimi pitkän uran tehnyt tiedetoimittaja ja mikrobiologi **Elisabeth Bik**, joka kävi esitelmässään läpi useita tapauksia tutkimustulosten vääristelystä ja väärästä tiedeviestinnästä biolääketieteessä. Esitys nosti esiin tärkeitä kohtia tieteen itsekontrollista sekä erityisesti tutkimustu-

lostien viestinnästä ja siihen liittyvistä mahdollisista virhetulkinnoista. Keskeisenä sanomanaan hän piti kriittisen ja läpinäkyvän tiedeviestinnän tärkeyttä maailmassa, jossa virheellisen ja vääristellyn tiedon määrä kasvaa koko ajan. Tämä on tärkeä huomio toimittajien ohella myös tutkijoille.

Kongressin pienemmät sessiot käsitelivät laajoja aiheita, joista mainittakoon esimerkiksi väärän tiedon tunnistamiseen liittyvät palvelut ja ohjelmistot, ympäristömuutoksen ymmärtäminen ja väärin ymmärtäminen sekä tiedejournalismin sukupuolituneet käytännöt. Laajan osuuden sai myös tutkivan journalismin verkosto Bellingcat, jonka työtä käsiteltiin pitkässä työpajassa.

Maantieteilijää kiinnostavimmat aiheet koskivat yleistä tiedeviestintää ja erityisesti eri puolilla maailmaa tapahtuvien tapahtumien kerronnasta. Esimerkiksi Ukrainan sodan viestinnästä oli oma paneelisessionsa kuten myös kolonialismin pitkää historiaa ja sen negatiivisesta vaikutuksesta tiedejournalistien ja -toimittajien työhön, joka on vieläkin valitettavan laajaa. Kokonaisuutena maantieteellisellä tiedolla on paljon annettavaa myös tiedetoimittamisen ja tiedontuottamisen aloille. Suositellenkin tätä ja vastaavia muita tiedetoimittamiseen liittyviä kokoontumisia lämpimästi kaikille maantieteilijöille ja maantieteellistä toimitustyötä tekeville.

TOMMI INKINEN
*Maantieteen ja geologian laitos,
Turun yliopisto*

Kuva 1. Vuoden 2022 ECSJ järjestettiin Leidenin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan rakennuksessa. Kuva: Tommi Inkinen

Palmén-kollokvio

Maantieteen päivät ovat monelle *Terran* lukijalle tieteenalan merkkitapaus ja tilaisuus nähdä kollegoja ympäri Suomen. Kuudessa yliopistossa kiertävä konferenssi on maantiedettä yhteen tuova foorumi, jossa maantieteen uusimmista suuntauksista pääsee keskustelemaan kahden tiivistähtisen päivän aikana. 2020-luvun alun pandemia keskeytti kasvokkaiset konferenssit ja muutti kokoustamisen tapoja. Pandemia ikään kuin veti tulevaisuutta lähemmäs ja nopeutti verkkotapaamisten yleistymistä. Tämän kollektiivisen kokemuksen jälkeen samanpaikkaisuus konferenssissa on varmasti kaivattua. Kahvijonoista löytyy aina jutun aiheita, yhteisiä tutkimuskokemuksia ja jaettuja tuttuja. Kun olemme tottuneet verkkotapaamisiin niin eikö maantieteen päivien henkeä voisi ripotella pitkin vuotta? Tästä päähkäilystä syntyi Palmén-kollokvio, jonka ideana on antaa tilaisuus esitellä nykyaikaista maantieteellistä tutkimusta laajalle maantieteelliselle yleisölle.

Suomen maantieteellisellä seuralla oli sen alkuvuosikymmeninä tapana kokoontua perjantaisin Helsingissä. Suurin osa seuran jäsenistä asui kantakaupungissa, joten usein työviikkoa jatkettiin yhteisessä tilaisuudessa maantieteellisten teemojen parissa. Videopuhelinpalvelujen avulla yhteisten tapaamisten järjestäminen on nykyään helppoa, ja vanhasta perinteestä on luontevaa jatkaa perjantai-tapaamisia. Kollokviota järjestetään valittuina perjantaina puolenpäivän aikaan verkossa Teamsissä ja Tieteiden talolla Helsingissä tai muilla yliopistolla.

Uusien, toistuvien tapahtumien perustaminen ei usein ole suoraviivaista. Kansallisen yhteistyön perustaminen vaatii suunnitelmallisuutta ja yhdessä tekemistä. Keväällä 2022 kollokvio suunniteltiin puoleksi vuodeksi eteenpäin siten, että jokaiselta maantieteen tutkimusyksiköstä on alkuun oma edustajansa ja puhujien tutkimusintressit kuvaavat mahdollisimman laajasti suomalaisen maantieteen kirjoa. Tavoitteena on vahvistaa maantietelijöiden yhteistyötä ja yhteisen ”kielen” kehittymistä.

Maantieteen moninaisuutta piti vahvasti esillä myös Suomen maantieteellisen seuran perustajajäsen **Johan Axel Palmén**. Vaikka moni maantieteilijä tuntee Palménin kuuluisasta kukkakimppuvertauksistaan, jonka myötä **Johan Gabriel Granö** entistä toimekkaammin ryhtyi uudistamaan maantieteen metodologiaa, ovat Palménin ansiot maantieteel-

lisen tutkimuksen vahvistamisessa kiistattomat. *Fennian* toimittajana ja *Suomen kartaston* koordinoijana työskentely sekä **Nordenskiöldin** kartta- ja kirjakokoelman pelastaminen ovat melkoisia saavutuksia lintujen tutkimuksen uudistamisen, evoluutioopin esittelemisen, luonnonsuojelun ideoimisen ja Tvärminnen tutkimusaseman perustamisen ohella. Palménille Suomen maantieteellinen tutkimus oli tärkeää ja Seura lyötti hänelle ensimmäisen mitalinkin, joten kollokvion nimeäminen Palménin mukaan tuntui luontevalta. Palmén toi 1800-luvun lopulla tieteitä yhteen hieman samankaltaisesti kuin nykyinen maantiede kontribuoi eri tieteisiin.

Kollokvio antaa hyvän kuvan Suomessa tehtävästä maantieteellisestä tutkimuksesta ja avaa eri tutkimusyksiköiden tutkimusta. Seura on tätä kirjoittaessa järjestänyt kolme Palmén-kollokviota. Kolme muuta on jo aikataulutettu (ks. www.geography.fi). Tilaisuuksissa on ollut tähän mennessä 25–30 osallistujaa, ja tuo luku todennäköisesti kasvaa jatkuvuuden myötä. Kannustamme eri tutkimusryhmiä järjestämään myös paikallisia kokouksia kollokvion äärelle.

Otamme ehdotuksia vastaan ensi kevään esityksistä helmi-kesäkuulle luettuasi tämän. Ensimmäiset kuusi esitystä ovat kaikki kutsuttuja, mutta toivomme, että syksyn esimerkin jälkeen kollokvio lähtee omille siivilleen puolivuositain suunniteltuna seminaarisarjana. Lähetä otsikkoehdotukseksi toiveajankohdan kera Seuran puheenjohtajalle president@geography.fi niin kokoamme ensi kevään aikataulun. Abstraktin ehtii viimeistelmään vuoden loppuun mennessä. Esityskielenä toimii englanti tai jompikumpi kotimaisista.

Palmén-kollokvio tukee monialaista maantieteellistä tutkimusta ja rakentaa tietoisuutta siitä, mitä kaikkea maantieteilijät tällä hetkellä tekevät. Toivomme, että kollokviosta on hyötyä yhteistyöverkostojen luomiseen ja ylläpitoon sekä opiskelijoille tutkielmanaiheiden ja tutkimusvinkkien metsästyksessä. Parhaimmillaan kollokvio voi korostaa koko tieteenalan vaikuttavuutta. Suomen maantieteellisellä seuralla on toive, että kollokvio toimisi myös ajankohtaisten ilmoitusten kanavana.

JONI VAINIKKA
Seuran puheenjohtaja

Vuoden avoin oppimateriaali -palkinto 2022 CRITICAL-hankkeen maantieteilijöille

Teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita kriittisen lukemisen tukemiseen internetin aikakaudella -hankkeen (CRITICAL) maantieteilijöiden tiimi Helsingin yliopistosta palkittiin kautta aikain ensimmäisellä kansallisella Vuoden avoin oppimateriaali -palkinnolla. Palkinnon myönsi Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisen koordinaation sihteeristö, joka toimii osana Tieteellisten seurain valtuuskuntaa. Aiemmin on jaettu vain avoimen tieteen edistämiseksi palkintoja, mutta nyt ensimmäistä kertaa palkittiin myös avoimen oppimisen edistäjiä. Palkinto jaettiin Avoimen tieteen kesäpäivien yhteydessä 31.5.2022. Työpaketin vetäjä **Petteri Muukkonen** on yhdessä muiden CRITICAL-hankkeen maantieteen tutkijoiden sekä opettamansa geoinformatiikan projektikurssin opiskelijaryhmän kanssa laatinut avoimia oppimateriaaleja paikkatiedon ja geomedian opetukseen käytettäväksi eri koulutustasoilla – esimerkiksi maantieteen lukio-opetuksessa tai yliopistossa kandidivaiheen opiskelijoiden kanssa.

Geomedia vaatii kriittistä lukutaitoa

Monet globaalit internetin aikakauden uutiset ja informaatiosta kertovat alueista ja paikoista eri puolelta maailmaa. Uutiset esimerkiksi katastrofeista ja konflikteista saavuttavat meidät nopeasti. Harhaanjohtavalla tai vahingossa väärin luodulla geomedialla eli esimerkiksi kartoilla, teemakartoilla ja paikkatiedolla voidaan johtaa informaation lukijaa harhaan. Luotettavan ja harhaanjohtavan geomedian erottamiseen tarvitaan perustietoja ja -taitoja geomedian tuottamisesta, käyttämisestä ja visualisoimisesta. Vahvojen perustaitojen päälle on mahdollista rakentaa syvällisempää kriittistä geomedian lukutaitoa. Juuri näitä perustaitoja palkitun avoimen oppimateriaalin avulla voidaan kehittää.

Palkittu oppimateriaali on kokoelma erilaisia ohjekortteja ja opetusvideoita. Materiaalit muun muassa kertovat selkeästi ja esimerkkien avulla, mitä geomedia on, mitä kartat ovat, millaisia karttoja tyypillisimmin mediassa käytetään sekä miten opiskelijat voivat luoda itse hyviä karttoja. Kokoelmassa on oppimateriaalia eri koulutuksen luokka-asteille – perusopetuksen luokilta 5–6 yliopiston kandidivaiheen opetukseen asti. Oppimateriaalia voi käyttää soveltaen eri kouluasteille, sillä on oppijoista ja innokkaista opettajista kiinni, minkä

tasoisia materiaaleja he haluavat käyttää ja miten opettajat soveltavat opetussuunnitelmien perusteita ja geomediaa opetuksessaan.

Materiaalia suunnittelemassa laaja joukko

Oppimateriaalin palkitsemisperusteissa nostetaan esille yhteistyössä ja laajalla joukolla yhdessä tekeminen. Kiitos palkinnosta kuuluu suurelle joukolle opiskelijoita ja tutkijoita, sillä materiaalin tuottamiseen on osallistunut lukuisia henkilöitä. Erityisen iso kiitos menee innokkaille ja luoville yliopisto-opiskelijoille, jotka maantieteen projektikurssilla saivat tehtäväkseen tuottaa pienryhmissä karttoihin, paikkatietoon ja geomediaan liittyvää oppimateriaalia. Projektikurssin ja tutkimushankkeen tavoitteet tukivat hienosti toisiaan ja nyt palkitusta oppimateriaalikokonaisuudesta on kehityksessä hyvä paketti opettajille ja opiskelijoille niin peruskoulun yläluokille ja lukioon kuin yliopistoon opintojen alkuvaiheen opiskelijoille. Oppimateriaalikokonaisuus ei ole vielä valmis, vaan se kasvaa ja syvenee koko ajan, kun CRITICAL-hankkeen maantieteen tiimin työ etenee.

Oppimateriaalin suunnittelemisen myötä yliopistossa tehtävää tutkimusta ja opetusta on pyritty tuomaan lähemmäksi toisiaan. On myös erityisen arvokasta antaa yliopisto-opiskelijoille todellisia kysymyksiä tai ongelmia ratkottavaksi kurssien aikana. Pandemian ja etäopetuksen asettamista haasteista huolimatta onnistuttiin tuomaan tutkimusta, tutkimuksella tuotettua tietoa, opetusta ja oppimista lähemmäksi toisiaan. Opiskelijat oppivat syvällisemmin esimerkiksi hyvien karttojen visualisointia tai karttojen saavutettavuuden huomioimista, kun he joutuivat oikeasti pohtimaan, kuinka opettaisivat asian muille. Samalla ryhmän tutkijat joutuivat pohtimaan, kuinka tutkittua tietoa ja ymmärrystä voidaan jalkauttaa käytäntöön opettajille.

Palkittu oppimateriaali on julkaistu Creative Commons -lisenssillä CC-BY Avoimen oppimateriaalien kirjastossa *Paikkatiedon (GIS) ja geomedian oppimateriaaleja eri kouluasteille* (<<https://aoe.fi/#/kokoelma/125>>).

PETTERI MUUKKONEN
Geotieteiden ja maantieteen osasto,
Helsingin yliopisto

Alue ja ympäristö palkittiin vuoden tiedelehtenä

Alue ja ympäristö -lehti on saanut Suomen tiedekustantajien liiton Vuoden tiedelehti -palkinnon. Palkinnon suuruus on 25 000 euroa ja se jaettiin nyt ensimmäisen kerran. Palkinnon tarkoituksena on vahvistaa kotimaisen tiedejulkaisutyön näkyvyyttä ja arvostusta. Palkinnon vastaanottivat Joensuussa Tiedejulkaisemisen päivillä lehden päätoimittajat **Nina Nygren** ja **Heikki Sirviö**.

Perusteluissaan raati kiitti *Alue ja ympäristö* -lehden monipuolisuutta, monitieteisyyttä, kekseliäisyyttä ja ulkoasua. Raadin mielestä voittaja tuntuu erityisen tärkeältä juuri tässä ajassa. Neljä muuta palkintofinalistia olivat *Aikuiskasvatus*, *Duodecim*, *niin & näin* ja *TaHiTi*. Raadin perustelut olivat seuraavat:

”*Alue ja ympäristö* on kunnianhimoisesti toteutettu laadukas tiedelehti, joka on jäänyt jopa liian vähälle huomiolle. Lehti ilahduttaa lukijansa ulkoasulla, kekseliäillä teemanumeroilla, aiheiden kirjoilla sekä monitieteisellä kirjoittajakunnalla. Se saa

lukijan pysähtymään, kyseenalaistamaan ja pohtimaan yhteiskuntapolitiikkaa uusista näkökulmista.

Alue ja ympäristö toimii foorumina kotimaiselle ympäristötutkimukselle sanan laajassa mielessä. Lukuisat teemat, kuten synnytyssairaaloiden sijainti, ekologisesti kestävä elinkeinotoiminta, puurakentamisen mahdollisuudet, supikoirat ongelmaeläiminä sanomalehdissä sekä aikuisvaippon kulutus, kustannukset ja saatavuus näyttäytyvät lehdessä osana pitkän aikavälin yhteiskuntasuunnittelua.

Raadin mielestä *Alue ja ympäristö* tuntuu tärkeältä juuri tässä ajassa. Tempoileva yhteiskunnallinen keskustelu keskittyy sammuttamaan tulipaloja. Laadukkaasti ja yleistajuisesti kirjoitettu perustutkimus avaa silmät pienille kipinöille, jotka ovat mahdollisesti kytemässä. Lehti toisin sanoen herättää ja houkuttelee lukijan tutkimaan suuria ja pieniä muutoksia laajalti sekä omassa ympäristössä.”

Terra onnittelee lämpimästi *Alue ja ympäristö* -lehteä!

Nimityksiä – Utvärningar

Tampereen yliopiston ympäristökasvatuksen professori **Kirsi Pauliina Kallio** on valittu Tieteellisten seuran valtuuskunnan (TSV) hallituksen jäseneksi kaudelle 2023–2025. Hänen varajäsenenään toimii Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston kestävyystieteen apulaisprofessori **Jarkko Levänen**. He työskentelevät luottamustehtävissään neljän tieteellisen seuran tuella (AYS, PSMS, SMS, YHYS).

Tieteellisten seurojen kansallisena katto-organisaationa TSV tunnistaa toimintansa ytimeistä tieteellisten yhteisöjen yhteistoiminnan, joka perustuu tiedeyhteisön jäsenten vapaaehtoiseen aktiivisuuteen ja luottamustehtävissä toimimiseen. Tämän lisäksi TSV:n tärkeä tehtävä on edistää korkealatuista suomalaista tieteellistä julkaisutoimintaa ja tutkimustiedon yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Avoimen ei-kaupallisen tiedejulkaisemisen edistäminen on ollut pitkään Kallion tiedepoliittisen toiminnan ytimessä. Käytännössä hän toteuttaa tätä

agenda SMS:n kustaman kansainvälisen *Fennia*-journalin päätoimittajana ja tiedettä yleistajuistavan monitieteisen *Versus*-foorumin perustajajäsenenä. TSV:n hallituksessakin Kallio pyrkii parantamaan suomalaisen tiedejulkaisemisen monikanavaisuuden tunnistamista ja arvostusta. Kotimaiset referee-journalit edustavat vain yhtä, vaikkakin tärkeää, osaa suomalaisesta tiedejulkaisemisesta. Niiden rinnalla kansainväliset ja suurille yleisöille suunnatut tiedejulkaisut laajentavat suomalaisen tieteen vaikuttavuutta eri suuntiin. Lisäksi Kallio ja Levänen haluavat edistää tulevan kolmivuotiskauden aikana vuorovaikutteisuutta sekä edustamisensa tieteenalojen yhteisöjen kesken että seurojen ja TSV:n välillä.

Väitös- ja nimitystiedot Terraan!

Väitös- ja nimitysuutisten julkaisemiseksi väittelijän tai uuteen tehtävään nimitetyn tiedot tulee lähettää *Terran* toimitukseen mahdollisimman ripeästi.

Väitöskirjojen osalta mukaan liitetään väittelijän nimi ja oppiarvo, väitöskirjan nimi, ala, julkaisukanava ja mahdollinen sähköinen saatavuus, kustoksen ja vastaväittäjän nimi ja organisaatio sekä väitöksen paikka ja ajankohta. **Nimitysuutisiin** liitetään tiedot tehtävästä ja sen kestosta sekä ytimekäs kuvaus nimitetyn ansioista.

Sekä väitös- että nimitysuutisiin voidaan liittää mustavalkoinen valokuva. Aineisto lähetetään sähköpostitse toimitussihteerille <oskar.ronnberg@helsinki.fi>.

Seuran hallituksessa vapautuu paikkoja – tule mukaan hallitukseen!

Suomen Maantieteellisen Seuran hallituksessa vapautuu muutama paikka vuodenvaihteessa. Toivotamme lämpimästi tervetulleiksi mukaan uusia toimijoita hallituksen toimintaan! Kysy lisätietoja tai ilmoita kiinnostuksestasi seuran toiminnanjohtajalle <info@geography.fi> tai ota yhteyttä hallituksen jäseniin lisätietoja kysyäksesi. Vaalikokous järjestetään torstaina 15. joulukuuta 2022 klo 17 Helsingissä ja videopuheluna.